

ΣΠΟΥΔΗ ΣΤΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ Q

Ενότητα 11: Ο Ματθαίος κι ο Λουκάς ως αναγνώστες του Μάρκου

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο Ματθαίος κι ο Λουκάς ως αναγνώστες του Μάρκου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ο ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΚΙ Ο
ΛΟΥΚΑΣ
ΩΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ
ΜΑΡΚΟΥ

Εισαγωγικά

- Χαρακτηριστικά στοιχεία της αφήγησης του Μκ: αμφισημία, κενά, μυστικότητα.
- Οι Μτ και Λκ ερμηνεύουν και συμπληρώνουν τον Μκ
 - Περισσότερο έντονα ο Μτ.
- Ακολουθούν διαφορετικό θεολογικό πρόγραμμα.

Το παράδειγμα των θαυμάτων (1)

- Κατά Μάρκον:
 - Επιβεβαίωση της διδασκαλίας του Ιησού – όχι απολυτοποίησή τους – σύνδεσή τους με τη βασιλεία του Θεού.
 - Σύνδεση με το μυστικό του Μεσσία.
 - Το μοτίβο της πνευματικής τυφλότητας και άγνοιας.
- Κατά Ματθαίον
 - Υπομνηματίζουν τη διδασκαλία του Ιησού.
 - Η εκκλησιολογική σημασία των θαυμάτων (μαθητεία και Εκκλησία).
 - Θαύματα και πάσχων Δούλος Κυρίου (8,17· 12,18-21).
 - Απολογητικός χαρακτήρας των θαυμάτων.
 - Μετριασμός της σπουδαιότητας των θαυμάτων ως απάντηση σε χαρισματούχου της κοινότητας.

Το παράδειγμα των θαυμάτων (2)

- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα θαύματα – διασώζει πολλά μοναδικά περιστατικά (5,1-11· 7,11-17· 13,10-17· 14,1-6· 17,11-19).
- Υποχώρηση του μυστικού του Μεσσία – δεν έχει την ίδια θεολογική βαρύτητα.
- Ο Ιησούς ως ο εσχατολογικός προφήτης Ηλίας / Ελισσαίος.
- Ισορροπία μεταξύ θαυμάτων και διδασκαλίας.
- Αιτία για την προσέλκυση ανθρώπων.
- Έκφραση του ελέους του Ιησού.

Παράδειγμα 1: ο Πέτρος (Μκ)

- Ο πρώτος μαθητής (1,16) κι ο τελευταίος στην αφήγηση του Μκ (16,7).
- Ο Πέτρος ως παράδειγμα μαθητού στην αφήγηση του Μκ.
- Υποβάθμιση του ρόλου στο Μκ:
 - Το περιστατικό στην Καισάρεια (8,32-33).
 - Ο Πέτρος ως ένας μαθητής που πρέπει να πιστέψει στην ανάσταση – η συμβολική σημασία της Γαλιλαίας.
 - Η κριτική στάση του Μκ απέναντι σε κάθε ανθρώπινη ιεραρχία (9,33-37· 10,41-45).

Παράδειγμα 1: ο Πέτρος (Μτ)

- Απαντά σε 15 επεισόδια του Μτ.
 - Σε 5 από αυτά είναι προφανής ο αναβαθμισμένος ρόλος του Πέτρου (14,28-31· 15,15· 16,17-19· 17,24-27· 18,21-22).
- Ο Πέτρος ως υπόδειγμα μαθητή.
 - Αντικαθιστά σε παράλληλες αφηγήσεις τους άλλους μαθητές (15,15· 18,21).
 - Αντικαθίσταται σε παράλληλες αφηγήσεις από τους άλλους μαθητές (21,20· 24,3).
- Η πέτρα της Εκκλησίας.
 - Ο πρώτος των αποστόλων (10,2).
 - Η ομολογία στην Καισάρεια (16,17-19).

Παράδειγμα 1: ο Πέτρος (Λκ)

- Ο ρόλος της κοινότητας της Ιερουσαλήμ στο Λκ – ο Πέτρος σημαντικό πρόσωπο σε αυτήν.
- Ο Πέτρος ως σημαντικός μαθητής (5,9).
- Ο Πέτρος δοκιμάζεται και ετοιμάζεται να γίνει στύλος της Εκκλησίας (22,31 – ο μετριασμός της προδοσίας – η μετάνοια 22,61-62 – η παρουσία του στον τάφο 24,11).
- Το περιστατικό στην Καισάρεια (9,22).

Η οικογένεια του Ιησού

- Η κριτική στάση του Ιησού απέναντι στη βιολογική οικογένεια στο Μκ 3,20-21. 31-35.
- Μτ 12,46-50 – ο εκκλησιολογικός χαρακτήρας του κυριακού λογίου.
- Λκ 8,19-21 – μετριασμός της έντονης κριτικής του Μκ – ανοικτή η πιθανότητα να ανήκει κι η φυσική οικογένεια -> Λκ 11,27.

Το κήρυγμα στη Ναζαρέτ

- Έμφαση στην απόρριψη του Ιησού Μκ 6,1-6.
 - Το θέμα της ταπεινής καταγωγής του.
 - Η σύγκρουση με τους συμπατριώτες του.
- Παρόμοια τάση στο Μτ 13,53-58.
- Ο προγραμματικός χαρακτήρας του κηρύγματος στο Λκ 4,16-30.

Η θεραπεία του επιληπτικού νέου

- Οι διαφορές των τριών εκδοχών.
- Οι ομοιότητες της αφήγησης στον Μκ 9,14-29 με το θαύμα της κόρης του Ιαείρου (5,42-43).
- Η χρήση λεξιλογίου της ανάστασης.
- Το ανοικτό τέλος του Μκ και η ανάσταση.

Η ανάσταση στον Μκ και η παρέμβαση του Μτ

- Το πρόβλημα του απότομου τέλους.
 - Η χειρόγραφη παράδοση.
 - Οι εκδοχές του Μτ και του Λκ.
 - Το απόκρυφο ευαγγέλιο Πέτρου.
- Οι γυναίκες κι ο λίθος.
- Η ιστορία των φρουρών κι ο απολογητικός χαρακτήρας της αφήγησης.
- Η εμφάνιση του αναστάντος.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τσαλαμπούνη Αικατερίνη. «Σπουδή στη Συνοπτική Παράδοση και στην Q. Ο Ματθαίος κι ο Λουκάς ως αναγνώστες του Μάρκου». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015.

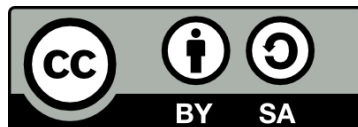
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS361/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Φίλιππος Γερμάνης
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

